

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. UCRAINEANĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA
PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. UCRAINEANĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura ucraineană maternă (30 de puncte)

Прочитай уважно поданий текст та виконай правильно вимоги:

Клас наш дружний. Ми ще малі, але все прагнемо робити разом. Адже, це веселіше. І якщо, раптом, у тебе щось не виходить – тобі завжди допоможуть.

Коли літо вже було у повному розпалі, ми насолоджувались теплом, сонечком і канікулами, наша вчителька Олена Андріївна запропонувала піти у поле.

У цій порі там багато лікарських рослин – сказала вона. Ми зможемо роздивитися їх краще, понюхати, дізнатися при яких хворобах вони допомагають. Адже, мало назбирати лікарські рослини, їх потрібно ще й правильно висушити.

Всі дуже зраділи, що зможуть провести літній день з користю. Тільки наш Івасик був здивований. Він ніяк не розумів чому ці рослини називають лікарськими.

Вони що ростуть у білих халатах? Вміють робити уколи? Вимірюють температуру тіла? – весь час питав хлопчик. Просто у цей день, коли Олена Андріївна на уроці розповідала про лікарські рослини, він хворів і не був у школі. Всі діти хотіли пояснити, але вчителька показала рукою на безмежне поле і сказала: « Ходімо і побачиш сам ».

Яскраво світило сонечко. Діти уважно слухали. Це ромашка, це чистотіл, а це деревій, подорожник, звіробій, мати-й-мачуха, волошка. А це? Так, це всім відома кусюча кропива.

Вона також лікує? - уточнив Івасик.

Так! – відповіла учителька. «Одна кропива замінює семеро лікарів», - так говорили в давнину. Із ромашки готують цілющий відвар, що допомагає при запаленнях. Звіробій допомагає при безсонні, а також добре виводить глисти. А назву таку отримав тому, що є отруйним для тварин. А волошка? Сучасна народна медицина використовує волошку переважно як засіб від хвороб очей, від головних болів, кашлю та для очищення крові. Відомий всім подорожник добре зупиняє кров, якщо очищений листок прикласти до ранки.

Діти з захопленням слухали розповідь вчительки. Потім розійшлися по полі і дуже обережно збирали ці такі важливі рослини. Час минув непомітно. Всі щасливі поверталися додому діти назавжди запам'ятали такий важливий урок у полі.

(Урок у полі, Зоряна Венгрин)

1. Чому текст має таку назву? Запропонуйте свій заголовок.	3 бали
2. Що запропонувала вчителька?	2 бали
3. Чому Івасик був здивований?	2 бали
4. Знайдіть у тексті рядки, де вчителька розповідає про лікарські рослини, переписіть їх а потім поділіть слова на склади.	3 бали
5. Визначте тему і мету тексту.	10 балів
6. Доберіть споріднені слова до слів <u>друг</u> , <u>слухати</u> .	5 балів
7. Запишіть до якої частини мови належать підкреслені у тексті слова	2 бали
8. Випишіть три іменники з вищеподаного тексту і визначте їх число, рід і відмінок.	3 бали

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Sosi primăvara: pomul înflori mai frumos și făcu fructe mai mult decât altădată. Împăratul se veseli de frumusețea florilor și de mulțimea roadelor sale, dar când se gândea că nici în anul acesta n-o să aibă parte de merele lui cele aurite, se căia că l-a lăsat netăiat.*

Prâslea se ducea adesea prin grădină, dădea ocol mărilor și tot plănuia. În sfârșit, merele începuseră a se pârgui. Atunci, fiul cel mai mic al împăratului zise:

- Tată, iată a sosit timpul: mă duc să stau și eu de pază.

- Du-te, zise împăratul; dar negreșit că și tu ai să te întorci rușinat ca frații tăi cei mai mari.

- Pentru mine n-are să fie așa mare rușine, zise el; fiindcă eu nu numai că sunt mai mic, dar nici nu mă leg ca să îi prind pe tâlhari, ci numai o încercare vreau să fac.

(adaptare după Petre Ispirescu, *Prâslea cel voinic și merele de aur*)

*căi, căiesc, vb. - a-i părea cuiva rău, a regreta, a recunoaște că a greșit.

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Alcătuiți câte un enunț în care să folosiți corect următoarele paronime: **familiar, familial**.
4 puncte
2. Transcrieți, din textul dat, două cuvinte derivate.
2 puncte
3. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în secvența *Prâslea se ducea adesea prin grădină, dădea ocol mărilor și tot plănuia*.
4 puncte
4. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în următoarea secvență: *Du-te, zise împăratul; dar negreșit că și tu ai să te întorci rușinat ca frații tăi cei mai mari*.
4 puncte
5. Transcrieți o propoziție principală existentă în primul paragraf al textului dat.
1 punct
6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența la *genul liric* a unui text literar inclus în programa de examen.
15 puncte

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *gen liric*;
- precizarea a două trăsături ale *genului liric*, existente în textul literar inclus în programa de examen;
- prezentarea detaliată a celor două trăsături ale *genului liric*, valorificând opera literară aleasă;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar selectat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului de la punctul 6 este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba ucraineană maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

Metodica predării activităților în limba maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

Напишіть есе на одну сторінку, в якому опишете на вибір один метод викладання вірша (поезії) у дошкільників 5-6 років. При написанні будете мати на увазі:

- Визначення вибраного методу викладання у даному дошкільному віці **4 бали**
- Приклад використаного методу на одному із уроків (дидактичні моменти діяльності) **8 балів**
- Логічне міркування, згуртованість тексту, правильне використання понять і мови, правопис, дотримання особливостей змісту та форми. **3 бали**

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

Prezentați trei etape ale unei activități didactice de *convorbire*, domeniul experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu 3-4 ani, temă anuală de studiu *Cine sunt/suntem?*

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele activității precizate;
- descrierea etapelor enumerate.